

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
СХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ
ВИТЯГ З РІШЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ СХІДНОГО МІЖОБЛАСНОГО
ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

23.03.2026 № 70/20-р/к

Справа № 8/02-83-25

м. Харків

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції
та накладення штрафу

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО ПО ГАЗОПОСТАЧАННЮ ТА ГАЗИФІКАЦІЇ «ДОНЕЦЬКОБЛГАЗ» (далі - АТ «ДОНЕЦЬКОБЛГАЗ», Відповідач) протягом 2021 - 2025 років та січня - лютого 2026 року займало монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з розподілу природного газу в частині видачі технічних умов приєднання до газорозподільної системи, в межах території Донецької області в зоні розташування розподільних газопроводів, що перебувають у користуванні АТ «ДОНЕЦЬКОБЛГАЗ», із часткою 100%, оскільки у нього на цьому ринку не було жодного конкурента.

Як наслідок АТ «ДОНЕЦЬКОБЛГАЗ» мало змогу самостійно визначати умови надання послуг з розподілу природного газу у межах вказаної території.

При цьому, АТ «ДОНЕЦЬКОБЛГАЗ» включило до технічних умов на приєднання до газорозподільної системи та до технічних умов на реконструкцію систем газопостачання вимог щодо повторного погодження проектної документації, якщо протягом року після погодження Оператором ГРМ проектної документації систему газопостачання об'єкта не було введено в експлуатацію.

За результатами розгляду справи № 8/02-83-25 такі дії АТ «ДОНЕЦЬКОБЛГАЗ» визнано зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з розподілу природного газу в частині видачі технічних умов приєднання до газорозподільної системи, що могли призвести до обмеження конкуренції на ринку послуг з розподілу природного газу в частині видачі технічних умов приєднання до газорозподільної системи, що могли призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку (частина перша статті 13, пункт 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції»).

На АТ «ДОНЕЦЬКОБЛГАЗ» накладено штраф у розмірі 68 000 (шістдесят вісім тисяч) гривень.

Адміністративна колегія Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі – Відділення), розглянувши матеріали справи № 8/02-83-25 про порушення АТ «ДОНЕЦЬКОБЛГАЗ» законодавства про захист економічної конкуренції, передбачене пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», та подання Відділу досліджень і розслідувань в Донецькій області від 09.03.2026 № 70-03/143-П,

ВСТАНОВИЛА:

1. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

- (1) На виконання листа - орієнтування Антимонопольного комітету України (далі – Комітет) від 19.12.2024 № 128-29.5/01-12293е (вх. від 20.12.2024 № 70-01/3362) Відділенням вжито заходи контролю за дотриманням АТ «ДОНЕЦЬКОБЛГАЗ» законодавства про захист економічної конкуренції.
- (2) Розпорядженням адміністративної колегії Відділення від 08.05.2025 № 70/99-рп/к (далі – Розпорядження № 70/99-рп/к) розпочато розгляд справи № 8/02-83-25 за ознаками вчинення АТ «ДОНЕЦЬКОБЛГАЗ», порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монополієм (домінуючим) становищем на ринку послуг з розподілу природного газу в частині видачі технічних умов, що могли призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку (далі – Справа).
- (3) Листом від 08.05.2025 № 70-02/2837е (рекомендований лист № 0601144176263) Відділенням на адресу АТ «ДОНЕЦЬКОБЛГАЗ», зазначену в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (далі – ЄДР), було надіслано копію Розпорядження № 70/99-рп/к.
- (4) Рекомендоване повідомлення про вручення поштового відправлення № 0601144176263, яким Відділення направило копію Розпорядження № 70/99-рп/к до АТ «ДОНЕЦЬКОБЛГАЗ» вручено 13.05.2025 уповноваженій особі Відповідача гр. *Інформація, доступ до якої обмежено* (за довіреністю).

2. ВІДПОВІДАЧ

- (5) Відповідно до Витягу з ЄДР АТ «ДОНЕЦЬКОБЛГАЗ» зареєстроване 22.05.2002, номер запису про державну реєстрацію: 12661200000003365. Місцезнаходження: *Інформація, доступ до якої обмежено*. Ідентифікаційний код юридичної особи – *Інформація, доступ до якої обмежено*.
- (6) За інформацією з ЄДР основним видом діяльності АТ «ДОНЕЦЬКОБЛГАЗ» є *Інформація, доступ до якої обмежено*.
- (7) У розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» АТ «ДОНЕЦЬКОБЛГАЗ» є суб'єктом господарювання.

3. ВИЗНАЧЕННЯ МОНОПОЛЬНОГО (ДОМІНУЮЧОГО) СТАНОВИЩА

- (8) Відповідно до Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.2002 № 49-р, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України від 01.04.2002 за № 317/6605 (надалі – Методика), з урахуванням пункту 2.2 Методики, Відділенням встановлено наступне.

3.1. Об'єкт аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища

- (9) Відповідно до пункту 3.1 Методики об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є: суб'єкт господарювання; група суб'єктів господарювання; конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається (використовується, споживається) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.

3.1.1. Суб'єкт господарювання

- (10) Об'єктом аналізу є АТ «ДОНЕЦЬКОБЛГАЗ» – суб'єкт господарювання, який надає послуги з розподілу природного газу в частині видачі технічних умов приєднання до газорозподільної системи.

3.1.2. Конкретний товар (продукція, товари, послуги), який випускається, постачається, придбавається (використовується, споживається) цим суб'єктом господарювання

- (11) Об'єктом аналізу є послуги з розподілу природного газу в частині видачі технічних умов приєднання до газорозподільної системи АТ «ДОНЕЦЬКОБЛГАЗ» (далі - Послуги).

3.2. Визначення переліку товарів та основних продавців, покупців цих товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище

3.2.1. Перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання

- (12) Відповідно до пункту 4.1 Методики перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, складається з товарних груп, які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території і які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи).
- (13) Визначення ознак одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи) здійснюється, виходячи з подібності, зокрема: споживчих характеристик, умов споживання, умов реалізації та цін.
- (14) Відповідно до пункту 6 частини першої статті 1 Закону України «Про ринок природного газу» газорозподільна система – технологічний комплекс, що складається з організаційно і технологічно пов'язаних між собою об'єктів, призначених для розподілу природного газу від газорозподільних станцій безпосередньо споживачам.
- (15) Згідно з пунктом 35 частини першої статті 1 Закону України «Про ринок природного газу» розподіл природного газу – це господарська діяльність, що підлягає ліцензуванню і пов'язана з переміщенням природного газу газорозподільною системою з метою її фізичної доставки споживачам, але що не включає постачання природного газу.
- (16) У розумінні пункту 17 частини першої статті 1 Закону України «Про ринок природного газу» АТ «ДОНЕЦЬКОБЛГАЗ» є оператором газорозподільної системи (далі – Оператор ГРМ).
- (17) Відповідно до пункту 3 глави 2 розділу 1 Кодексу газорозподільних систем, затвердженого постановою Національної комісії що здійснює державне регулювання енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП) № 2494 від

30.09.2015 (далі – Кодекс) однією із основних функцій Оператора ГРМ є: забезпечення приєднання об'єктів замовників до газорозподільних систем (ГРМ), що на законних підставах перебуває у власності або користуванні (у тому числі в експлуатації) Оператора ГРМ, за їх зверненням та за умови дотримання вимог цього Кодексу.

- (18) У пункті 4 глави 1 розділу 1 Кодексу визначено:
- приєднання до ГРМ – сукупність організаційних і технічних заходів, у тому числі робіт, спрямованих на створення технічної можливості для надання послуги розподілу природного газу, які здійснюються у зв'язку з підключенням об'єкта будівництва чи існуючого об'єкта замовника до газорозподільної системи;
 - технічні умови приєднання – документ, що визначає комплекс умов і вимог до інженерного забезпечення приєднання об'єкта (земельної ділянки) замовника до газорозподільної системи і містить вихідні дані для проектування газових мереж зовнішнього та внутрішнього газопостачання, що створюються для потреб об'єкта замовника.
- (19) Відповідно до пункту 4 глави 1 розділу V Кодексу приєднання об'єктів (земельних ділянок) замовника до ГРМ здійснюється на підставі договору на приєднання, що укладається за формами, наведеними у додатках 15, 16 до цього Кодексу. При цьому невід'ємною частиною договору на приєднання є технічні умови приєднання (додаток 17), які визначають вихідні дані для проектування газових мереж зовнішнього газопостачання від місця забезпечення потужності до точки приєднання, які будуються Оператором ГРМ, та вихідні дані для проектування та будівництва газових мереж внутрішнього газопостачання об'єкта замовника від точки приєднання до газових приладів і пристроїв замовника.
- (20) Згідно з пунктом 1 глави 2 розділу V Кодексу для приєднання об'єкта будівництва або існуючого об'єкта (земельної ділянки) до газорозподільної системи Оператора ГРМ їх власник (замовник приєднання) має звернутися до цього Оператора ГРМ із заявою про приєднання, яка подається за формою, затвердженою Оператором ГРМ, розміщеною на своєму вебсайті.
- (21) Одночасно із заявою про приєднання замовник надає Оператору ГРМ виключний перелік таких документів:
- 1) заповнений опитувальний лист за формою, затвердженою Оператором ГРМ, у якому зазначаються технічні параметри об'єкта замовника, що має приєднатися до газорозподільної системи. Опитувальний лист має передбачати положення, згідно з якими замовник матиме право обирати на свій розсуд виконавця проектних, будівельних робіт з приєднання та робіт зі встановлення вузла обліку газу серед суб'єктів господарювання, які мають право на провадження відповідного виду діяльності згідно з вимогами законодавства. Оператор ГРМ не має права вимагати додаткової інформації від замовника, крім тієї, яка передбачена опитувальним листом та цим пунктом;
 - 2) копії документів, якими визначено право власності чи користування замовника на об'єкт (приміщення), та/або копію документа, що підтверджує право власності чи користування на земельну ділянку (з графічним планом земельної ділянки). Якщо в документах на земельну ділянку відсутній графічний план земельної ділянки (відсутній кадастровий план), замовник має надати Оператору ГРМ ситуаційний план (схему) щодо місцезнаходження земельної ділянки замовника із визначенням її меж;
 - 3) копії документів замовника:

які посвідчують фізичну особу або її представника (для фізичних осіб);

які посвідчують статус юридичної особи чи фізичної особи - підприємця та її представника (для юридичних осіб і фізичних осіб - підприємців);

про взяття на облік або реєстрацію відповідно до вимог Податкового кодексу України;

4) копію належним чином оформленої довіреності на представника замовника, уповноваженого представляти інтереси замовника під час процедури приєднання (за потреби);

5) рішення постійно діючої комісії для розгляду питань щодо відключення споживачів від систем (мереж) централізованого опалення (теплопостачання) та постачання гарячої води згідно з Порядком відключення споживачів від мереж (систем) централізованого опалення (теплопостачання) та постачання гарячої води, затвердженим наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 26 липня 2019 року № 169, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 27 серпня 2019 року за № 982/33953, щодо відключення будівлі, у тому числі житлового будинку, квартири/нежитлового приміщення, від системи централізованого опалення та/або гарячого водопостачання (для замовника, який має намір влаштувати в будівлі, квартирі та/або нежитловому приміщенні багатоквартирного будинку, який прийнятий в експлуатацію, систему індивідуального чи автономного теплопостачання).

(22) Відповідно до пункту 2 глави 2 розділу V Кодексу вартість послуг з надання замовнику технічних умов приєднання визначається відповідно до методології встановлення плати за приєднання, затвердженої Регулятором.

(23) Вартість послуг з видачі технічних умов приєднання до газорозподільної системи, затверджена наказами АТ «ДОНЕЦЬКОБЛГАЗ» від 06.06.2017 № 137 «Зміни до наказів про видачу ТУ, погодження проектної документації та проведення технічного нагляду за будівництвом» (далі – Наказ № 137), від 31.01.2022 № 39 «Про формування єдиних стандартів цінової політики» та від 08.02.2022 № 57 «Про внесення змін до наказу» (далі - Наказ № 57) та становить:

- вартість послуг з видачі технічних умов (ТУ) на приєднання до газорозподільної системи газопостачання при газифікації об'єктів виробничого і невиробничого призначення (юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців) протягом 2021 року - січня 2022 року складала 1386,18 грн з ПДВ, лютого 2022 року - лютого 2026 року – 2682,00 грн з ПДВ;

- вартість послуг з видачі ТУ приєднання до газорозподільної системи газопостачання при газифікації індивідуальних житлових будинків і квартир (фізичних осіб) протягом 2021 року - січня 2022 року складала 875,54 грн з ПДВ, лютого 2022 року - лютого 2026 року – 1738 грн з ПДВ.

(24) Таким чином, послуга з розподілу природного газу в частині видачі технічних умов приєднання до газорозподільної системи надається на платній основі, а отже, є товаром, щодо якого визначається монопольне (домінуюче) становище АТ «ДОНЕЦЬКОБЛГАЗ».

3.2.2 Перелік продавців, покупців товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище

(25) Учасниками ринку послуг з розподілу природного газу в частині видачі технічних умов приєднання/реконструкції газорозподільної системи є:

- надавачі (виконавці) послуг – суб'єкти господарювання, які надають послуги з розподілу природного газу в частині видачі технічних умов приєднання до газорозподільної системи;
- споживачі послуг з розподілу природного газу в частині видачі технічних умов приєднання до газорозподільної системи - фізична особа, або юридична особа, або фізична особа - підприємець, які на підставі відповідного договору замовляють у оператора газорозподільної системи послугу з приєднання до газорозподільної системи та/або розподілу природного газу для отримання природного газу на підставі договору постачання природного газу з метою використання для власних потреб.

3.3. Визначення товарних меж ринку

- (26) Відповідно до пунктів 5.1 – 5.3. Методики товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.
- (27) Формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) здійснюється із переліку товарів, які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи), за показниками взаємозамінності, якими, зокрема, є: подібність призначення, споживчих властивостей, умов використання, тощо; подібність фізичних, технічних, експлуатаційних властивостей і характеристик, якісних показників, тощо; наявність спільної групи споживачів товару (товарної групи); відсутність суттєвої різниці в цінах; взаємозамінність товарів (товарної групи) з точки зору їх виробництва, тобто здатності виробників запропонувати нові товари на заміну існуючих.
- (28) При проведенні дослідження необхідно враховувати, що взаємозамінні товари належать до групи однорідних товарів (товарних груп), які розглядаються споживачем як один і той же товар (товарна група), і які можуть бути стандартизовані або диференційовані.
- (29) Стандартизованими товарами (товарними групами) можуть розглядатися товари, які мають єдину систему показників, параметрів, що характеризують товар, і у виробництві яких використовуються єдині чи однакові технічні стандарти, технічні умови, стандарти застосування, тощо.
- (30) Послуги з розподілу природного газу в частині видачі технічних умов приєднання до газорозподільної системи не мають товарів-замінників, оскільки саме без технічних умов неможливо здійснити приєднання об'єктів газоспоживання до діючих газорозподільних систем.
- (31) Отже, за таких обставин товарними межами ринку є послуги з розподілу природного газу в частині видачі технічних умов приєднання до газорозподільної системи.

3.4. Визначення географічних меж ринку

- (32) Відповідно до пункту 6.1. Методики територіальні (географічні) межі ринку визначаються шляхом установлення мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів є неможливим або недоцільним.
- (33) Відповідно до частини першої статті 7 Закону України «Про природні монополії» діяльність суб'єктів природних монополій у сферах, визначених у статті 5 цього

Закону, а також діяльність суб'єктів господарювання на суміжних ринках підлягає ліцензуванню відповідно до закону.

- (34) Відповідно до положень пункту 1.3 глави 1 Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з розподілу природного газу, затверджених постановою НКРЕКП від 16.02.2017 № 201, місце провадження господарської діяльності – територія адміністративно-територіальної одиниці (область, район, місто, село тощо), де знаходиться газорозподільна система ліценziata, до якої підключено не менше 50 000 точок приєднання суб'єктів ринку природного газу, щодо якої НКРЕКП прийнято рішення про надання права ліцензіату в її межах здійснювати господарську діяльність з розподілу природного газу.
- (35) АТ «ДОНЕЦЬКОБЛГАЗ» надає Послуги на підставі ліцензії Серії АЕ № 299064, виданої на право провадження господарської діяльності з розподілу природного, нафтового газу і газу (метану) вугільних родовищ згідно з рішенням НКРЕКП від 15.04.2010 № 382, переоформлену рішенням НКРЕКП від 23.06.2015 № 1792.
- (36) Отже, територіальними межами ринку Послуг є територія Донецької області в зоні розташування розподільних газопроводів, що перебувають у користуванні АТ «ДОНЕЦЬКОБЛГАЗ», а також сіл Голубівка, Громова Балка, Некременне, Очеретине Олександрівського району Донецької області.

3.5. Проміжок часу, стосовно якого має визначатися становище суб'єктів господарювання на ринку – часові межі ринку

- (37) Відповідно до пункту 7.1 Методики часові межі ринку визначаються як проміжок часу (як правило, рік), протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару зі сталою структурою.
- (38) Часовими межами ринку Послуг визначається досліджуваний період реалізації АТ «ДОНЕЦЬКОБЛГАЗ» Послуг, саме 2021 - 2025 роки, січень - лютий 2026 року.
- (39) Протягом зазначеного періоду АТ «ДОНЕЦЬКОБЛГАЗ» було єдиним суб'єктом господарювання, яке надавало Послуги у визначених територіальних межах.
- (40) Протягом 2021 - 2025 років та січня - лютого 2026 року структура ринку Послуг не змінювалась.
- (41) Отже, часовими межами ринку Послуг визначено 2021 – 2025 роки та січень – лютий 2026 року.

3.6. Визначення потенційних конкурентів

- (42) Відповідно до пункту 9.1. Методики, потенційними конкурентами вважаються такі суб'єкти господарювання, які мають матеріально-технічну базу, кадри, технології тощо, але з різних причин не реалізують ці можливості; які виготовляють товари (товарні групи), що складають товарні межі ринку, але не реалізують їх на відповідному ринку; нові суб'єкти господарювання, які можуть вступити на ринок.
- (43) Відповідно до статті 1 Закону України «Про природні монополії»:

- природна монополія – стан товарного ринку, при якому задоволення попиту на цьому ринку є більш ефективним за умови відсутності конкуренції внаслідок технологічних особливостей виробництва (у зв'язку з істотним зменшенням витрат виробництва на одиницю товару в міру збільшення обсягів виробництва), а товари

(послуги), що виробляються суб'єктами природних монополій, не можуть бути замінені у споживанні іншими товарами (послугами), у зв'язку з чим попит на цьому ринку менше залежить від зміни цін на ці товари (послуги), ніж попит на інші товари (послуги).

- суміжний ринок – товарний ринок, що перебуває у стані природної монополії, для суб'єктів якого реалізація вироблених товарів або використання товарів інших суб'єктів господарювання неможливе без безпосереднього використання товарів, що виробляються (реалізуються) суб'єктами природних монополій.

- (44) Згідно зі статтею 5 Закону України «Про природні монополії» розподіл природного і нафтового газу трубопроводами відноситься до сфер діяльності суб'єктів природних монополій.
- (45) Отже, сфера діяльності Відповідача з розподілу природного газу перебуває у стані природної монополії, а АТ «ДОНЕЦЬКОБЛГАЗ» є суб'єктом природної монополії.
- (46) Відповідно до статті 7 Закону України «Про природні монополії» в умовах та правилах здійснення підприємницької діяльності у сферах природних монополій та на суміжних ринках (ліцензійних умовах) визначаються зобов'язання суб'єктів природних монополій з надання технічних умов щодо інженерного забезпечення об'єкта будівництва згідно з вимогами законодавства.
- (47) Статтею 10 Закону України «Про природні монополії» визначено, що суб'єкти природних монополій зобов'язані, зокрема забезпечувати надання технічних умов щодо інженерного забезпечення об'єкта будівництва у порядку та строки, встановлені законодавством.
- (48) Таким чином, лише на суб'єкта природних монополій, зокрема послуг з розподілу природного газу покладається обов'язок з видачі технічних умов приєднання до газорозподільної системи.
- (49) Внаслідок особливостей надання послуг з розподілу природного газу в частині видачі технічних умов приєднання до газорозподільної системи, а також враховуючи те, що ринок розподілу природного газу перебуває в стані природної монополії, конкуренція на ньому відсутня.

3.7. Визначення бар'єрів для вступу на ринок

- (50) Відповідно до пункту 9.2. Методики бар'єрами для вступу потенційних конкурентів на відповідний ринок є: обмеження за попитом, пов'язані з високою насиченістю ринку товарами (товарними групами) та низькою платоспроможністю покупців; адміністративні обмеження; економічні та організаційні обмеження; екологічні обмеження; нерозвиненість ринкової інфраструктури; інші обмеження, що спричиняють суттєві витрати, необхідні для вступу на певний ринок товару (товарної групи).
- (51) Ринок Послуг характеризується наявністю адміністративних і технічних бар'єрів з огляду на наступне.
- (52) Згідно з інформацією, розміщеною на офіційному сайті Антимонопольного комітету України www.amcu.gov.ua, АТ «ДОНЕЦЬКОБЛГАЗ» входить до переліку суб'єктів природних монополій Донецької області.
- (53) Як зазначалось вище, законодавством передбачено, що суб'єкти природних монополій зобов'язані, зокрема забезпечувати надання технічних умов щодо

інженерного забезпечення об'єкта будівництва у порядку та строки, встановлені законодавством.

- (54) АТ «ДОНЕЦЬКОБЛГАЗ» є суб'єктом природних монополій. При цьому, саме на суб'єктів природних монополій покладено обов'язок щодо видачі технічних умов щодо інженерного забезпечення об'єкта будівництва.

3.8 Висновки щодо становища Відповідача

- (55) Частиною першою статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо:
- а) на цьому ринку у нього не має жодного конкурента;
 - б) не зазнає значної конкуренції внаслідок обмеженості можливостей доступу інших суб'єктів господарювання щодо закупівлі сировини, матеріалів та збуту товарів, наявності бар'єрів для доступу на ринок інших суб'єктів господарювання, наявності пільг чи інших обставин.
- (56) Суб'єкти господарювання не зазнають значної конкуренції, якщо завдяки своїй ринковій владі мають здатність не допускати, усувати чи обмежувати конкуренцію, зокрема обмежувати конкурентоспроможність інших суб'єктів господарювання, чи ущемлювати інтереси інших суб'єктів господарювання чи споживачів (пункт 10.3 Методики).
- (57) Так, з урахуванням пункту 10.3 Методики, здатність АТ «ДОНЕЦЬКОБЛГАЗ», яке є єдиним виконавцем послуг з розподілу природного газу в частині видачі технічних умов приєднання до газорозподільної системи, диктувати свої умови при наданні послуг є ознакою ринкової влади.
- (58) Враховуючи наведене, відповідно до статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» АТ «ДОНЕЦЬКОБЛГАЗ» протягом 2021 - 2025 років та січня - лютого 2026 року займало монопольне становище на ринку послуг з розподілу природного газу в частині видачі технічних умов приєднання до газорозподільної системи в межах території Донецької області в зоні розташування розподільних газопроводів, що перебувають у користуванні АТ «ДОНЕЦЬКОБЛГАЗ».

4. ЗЛОВЖИВАННЯ МОНОПОЛЬНИМ (ДОМІНУЮЧИМ) СТАНОВИЩЕМ НА РИНКУ

4.1. Обставини порушення

- (59) Відповідно до пункту 4 глави 1 розділу I Кодексу приєднання до ГРМ – сукупність організаційних і технічних заходів, у тому числі робіт, спрямованих на створення технічної можливості для надання послуги розподілу природного газу, які здійснюються у зв'язку із підключенням об'єкта будівництва чи існуючого об'єкта замовника до газорозподільної системи.
- (60) Згідно з пунктом 1 глави 1 розділу V Кодексу власники об'єктів будівництва або існуючих об'єктів (земельних ділянок), які фізично не підключені до ГРМ, мають право на приєднання (технічний доступ) цих об'єктів до ГРМ, що на законних підставах перебуває у власності або користуванні (у тому числі експлуатації) Оператора ГРМ, у порядку, визначеному цим розділом.
- (61) За зверненням власника об'єкта чи земельної ділянки (замовника) про приєднання його об'єкта до ГРМ Оператор ГРМ зобов'язаний забезпечити приєднання об'єкта (земельної ділянки) до ГРМ, що на законних підставах перебуває в його власності

або користуванні (у тому числі експлуатації), за умови дотримання власником (замовником) вимог цього Кодексу та чинного законодавства.

- (62) Відповідно до пункту 4 глави 1 розділу V Кодексу приєднання об'єктів (земельних ділянок) замовника до ГРМ здійснюється на підставі договору на приєднання, що укладається за формами, наведеними у додатках 15, 16 до цього Кодексу. При цьому невід'ємною частиною договору на приєднання є технічні умови приєднання (додаток 17), які визначають вихідні дані для проектування газових мереж зовнішнього газопостачання від місця забезпечення потужності до точки приєднання, які будуються Оператором ГРМ, та вихідні дані для проектування та будівництва газових мереж внутрішнього газопостачання об'єкта замовника від точки приєднання до газових приладів і пристроїв замовника. Будівництво та введення в експлуатацію газових мереж внутрішнього газопостачання забезпечується замовником.
- (63) Додатком 13 до Кодексу в редакції, яка діяла до 17.11.2021, та додатком 17 до Кодексу в редакції, яка діє з 17.11.2021, передбачено технічні умови приєднання до газорозподільної системи, відповідно до якого технічні умови складаються з таких розділів:
- 1) характеристика об'єкта (земельної ділянки) Замовника;
 - 2) розрахункові параметри приєднання;
 - 3) вихідні дані для проектування газових мереж зовнішнього газопостачання;
 - 4) вихідні дані для проектування газових мереж внутрішнього газопостачання;
 - 5) вимоги до комерційного вузла обліку природного газу.
- (64) Статтею 30 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» визначено, зокрема, що фізична чи юридична особа, яка має намір щодо забудови земельної ділянки, що перебуває в її власності або користуванні, має право на одержання технічних умов згідно із поданою нею заявою. Технічні умови повинні відповідати законодавству, містити достовірну інформацію та обґрунтовані вимоги до об'єктів будівництва, а також відповідати намірам заявника щодо забудови земельної ділянки.
- (65) Як вже зазначалось, технічні умови приєднання – документ, що визначає комплекс умов і вимог до інженерного забезпечення приєднання об'єкта (земельної ділянки) замовника до газорозподільної системи і містить вихідні дані для проектування газових мереж зовнішнього та внутрішнього газопостачання, що створюються для потреб об'єкта замовника.
- (66) Згідно з пунктом 4 глави 2 розділу V Кодексу якщо розроблення проекту зовнішнього газопостачання забезпечував замовник, зазначений проект та його кошторисна частина мають бути погоджені Оператором ГРМ, при цьому один екземпляр проекту після його погодження передається (залишається) Оператору ГРМ. Погодження проекту зовнішнього газопостачання здійснюється Оператором ГРМ у строк, що не перевищує 15 календарних днів, якщо інше не передбачено законодавством. У цей самий строк надається (у разі наявності) вичерпний перелік зауважень з посиланням на конкретне положення Закону України «Про ринок природного газу», законодавства у сфері містобудівної діяльності або цього Кодексу, якому не відповідає розроблений проект.
- (67) Після погодження в установленому законодавством порядку проекту зовнішнього газопостачання та його кошторисної частини Оператор ГРМ протягом десяти робочих днів направляє замовнику додаткову угоду до договору на приєднання, у

якій визначає строк забезпечення послуги Оператора ГРМ з приєднання об'єкта замовника до ГРМ (будівництва газових мереж зовнішнього газопостачання від місця забезпечення потужності до точки приєднання) та вартість цієї послуги (плати за приєднання), розраховану відповідно до методології встановлення плати за приєднання до газотранспортних і газорозподільних систем, затвердженої Регулятором. При цьому строк забезпечення приєднання визначається в договорі на приєднання з урахуванням строку, необхідного для виконання будівельно-монтажних та пусконаладжувальних робіт, та строків, необхідних для закупівлі відповідних товарів, робіт і послуг, а також погоджень, передбачених проектом зовнішнього газопостачання. Вартість розробки проекту зовнішнього газопостачання не включається до плати за приєднання (вартості послуги Оператора ГРМ з приєднання об'єкта замовника), якщо розробку проекту забезпечував замовник.

- (68) Згідно з пунктом 8 глави 2 розділу V Кодексу якщо технічними умовами приєднання точка вимірювання (місце встановлення комерційного вузла обліку) буде визначена в газових мережах внутрішнього газопостачання, проект внутрішнього газопостачання має передбачати заходи з організації вузла обліку та кошторисну частину щодо реалізації цих заходів, а сам проект внутрішнього газопостачання в частині організації вузла обліку має бути погоджений з Оператором ГРМ. При цьому, якщо улаштування вузла обліку газу забезпечується Оператором ГРМ за рахунок плати за приєднання, то проект внутрішнього газопостачання додатково має бути погоджений з Оператором ГРМ у частині кошторису затрат на організацію вузла обліку. Погодження здійснюється Оператором ГРМ у строк, що не перевищує 15 календарних днів, або в цей самий строк надається (за наявності) вичерпний перелік зауважень, який повинен містити посилання на конкретне положення Закону України «Про ринок природного газу», законодавства у сфері містобудівної діяльності або цього Кодексу, якому не відповідає розроблений проект.
- (69) Абзацом дев'ятим пункту 2 глави 2 розділу V Кодексу передбачено, що вартість послуг з надання замовнику технічних умов приєднання визначається відповідно до методології встановлення плати за приєднання, затвердженої Регулятором.
- (70) Згідно з абзацом восьмим пункту 4 глави 2 розділу V Кодексу вартість послуги Оператора ГРМ з погодження проекту зовнішнього газопостачання визначається відповідно до методології встановлення плати за приєднання, затвердженої Регулятором.
- (71) Відповідно до пункту 1 розділу IV Методології встановлення плати за приєднання до газотранспортних і газорозподільних систем, затвердженої Постановою НКРЕКП 24.12.2015 № 3054, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 16.03.2016 за № 396/28526 (надалі – Методологія встановлення плати за приєднання до газотранспортних і газорозподільних систем), до окремих послуг (робіт), що пов'язані з приєднанням та поточною діяльністю оператора газотранспортної або газорозподільної системи, належать, зокрема, надання технічних умов приєднання або реконструкції вузла обліку газу, погодження у випадках, передбачених Кодексом газорозподільних систем або Кодексом газотранспортної системи, проектною документацією на відповідність наданим технічним умовам та чинним нормативно-правовим актам.
- (72) Згідно з пунктом 6 розділу IV Методології встановлення плати за приєднання до газотранспортних і газорозподільних систем розрахунки вартості окремих послуг (робіт) здійснюються відповідними підрозділами та затверджуються уповноваженою особою оператора газотранспортної/газорозподільної системи.

- (73) АТ «ДОНЕЦЬКОБЛГАЗ» повідомило, що вартість послуг Відповідача, затверджена Наказом № 137 та Наказом № 57 та становила:
- вартість послуги з видачі технічних умов (ТУ) на газопостачання при газифікації об'єктів виробничого і невиробничого призначення (юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців) протягом 2021 року - січня 2022 року складала 1386,18 грн з ПДВ, лютого 2022 року - лютого 2026 року – 2682,00 грн з ПДВ;
 - вартість послуги з видачі ТУ при газифікації індивідуальних житлових будинків і квартир (фізичних осіб) протягом 2021 року - січня 2022 року складала 875,54 грн з ПДВ, лютого 2022 року - лютого 2026 року – 1738 грн з ПДВ.
- (74) Листом від 16.01.2025 № 1.7/1-28 (вх. від 16.01.2025 № 70-01/136) АТ «ДОНЕЦЬКОБЛГАЗ» вибірково надало до Відділення копії 14 виданих ним ТУ на приєднання.
- (75) Аналізом зазначених ТУ встановлено, що АТ «ДОНЕЦЬКОБЛГАЗ» включає до них умови, які не передбачені чинним законодавством.
- (76) Так, в «Технічних умовах приєднання до газорозподільної системи» передбачено, зокрема наступне: **«Технічні умови є ДОЗВОЛОМ НА ПРИЄДНАННЯ до газорозподільної системи та діють протягом одного року з дати їх отримання. Технічні умови не дають права на виконання врізки в діючий газопровід.»**
- Якщо протягом року, після погодження ПАТ «Донецькоблгаз» проектною документації, не було введено в експлуатацію систему газопостачання об'єкту, проект підлягає повторному погодженню з урахуванням діючих, на поточну дату, вимог чинного законодавства» (мова оригіналу).*
- (77) Таку умову містять, зокрема, такі технічні умови, видані АТ «ДОНЕЦЬКОБЛГАЗ» наступним замовникам послуг з приєднання: *Інформація, доступ до якої обмежено* (технічні умови від 21.05.2021 № 400), *Інформація, доступ до якої обмежено* (технічні умови від 06.09.2021 № 767), *Інформація, доступ до якої обмежено* (технічні умови від 14.09.2021 № 778), *Інформація, доступ до якої обмежено* (технічні умови від 29.03.2023 № 14), *Інформація, доступ до якої обмежено* (технічні умови від 27.07.2023 № 280), *Інформація, доступ до якої обмежено* (технічні умови від 03.08.2023 № 317), *Інформація, доступ до якої обмежено* (технічні умови від 18.12.2024 № 89), ТОВ «ВТК «САНЕКО» (технічні умови від 10.03.2021 № 169), Управлінню капітального будівництва та перспективного розвитку міста Краматорської міської ради (технічні умови від 06.09.2021 № 739, від 15.11.2021 № 1067, від 05.12.2023 № 905), Комунальному виробничому підприємству «Краматорська тепломережа» Краматорської міської ради (технічні умови від 11.06.2024 № 43), ОКП «Донецьктеплокомуненерго» (технічні умови від 08.10.2024 № 78), Виконавчого комітету Дружківської міської ради (технічні умови від 04.04.2024 № 30).
- (78) АТ «ДОНЕЦЬКОБЛГАЗ» листами від 30.05.2025 № 05.2/1-846 (вх. № 70-01/2134 від 04.06.2025) та від 27.01.2026 № 05.2/05.2-140 (вх. № 70-01/361 від 29.01.2026) надало інформацію щодо обсягу наданих АТ «ДОНЕЦЬКОБЛГАЗ» послуг із видачі технічних умов на приєднання до системи газопостачання юридичним та фізичним особам за 2021 - 2025 роки та січень 2026 року в натуральному та вартісному виразах. Інформацію наведено у таблиці 1.

Рік	Одиниця виміру	Фізичні особи	Юридичні особи
2021	шт.	148	24
	грн	113165,00	29110,00
2022	шт.	115	3
	грн	162219,00	4159,00
2023	шт.	116	7
	грн	168020,00	16535,00
2024	шт.	8	11
	грн	11876,00	27415,00
2025	шт.	13	0
	грн	22594,00	0
січень 2026 року	шт.	0	0
	грн	0	0

- (79) Додатком 11 до Кодексу газорозподільних систем в редакції, яка діяла до 17.11.2021, та додатком 15 до Кодексу газорозподільних систем в редакції, яка діє з 17.11.2021, є договір на приєднання до газорозподільної системи (для стандартного приєднання) (далі – Договір на стандартне приєднання).
- (80) Додатком 12 до Кодексу газорозподільних систем в редакції, яка діяла до 17.11.2021, та додатком 18 до Кодексу газорозподільних систем в редакції, яка діє з 17.11.2021, є договір на приєднання до газорозподільної системи (для приєднання, що не є стандартним) (далі – Договір на нестандартне приєднання).
- (81) Згідно з підпунктом 2 пункту 2 розділу III Договору на стандартне приєднання замовник зобов'язується забезпечити в установленому порядку будівництво і введення в експлуатацію газових мереж внутрішнього газоспоживання від точки приєднання до власних газових приладів та пристроїв.
- (82) При цьому відповідно до підпункту 3 пункту 1 розділу III Договору на стандартне приєднання Оператор ГРМ зобов'язується здійснити підключення об'єкта Замовника до ГРМ (фізичне з'єднання газових мереж зовнішнього та внутрішнього газопостачання) впродовж десяти робочих днів у міській місцевості та п'ятнадцяти робочих днів у сільській місцевості після, зокрема, надання Замовником документів, що підтверджують введення в експлуатацію газових мереж внутрішнього газопостачання та їх фізичну наявність в точці приєднання.
- (83) Відповідно до пункту 2 розділу VIII Договору на стандартне приєднання в редакції, яка діяла до 17.11.2021, якщо протягом одного року після введення в експлуатацію газових мереж зовнішнього газопостачання Замовник не забезпечить виконання вимог підпункту 2 пункту 2 розділу III цього Договору, а також за відсутності погодженого Сторонами строку продовження його виконання Оператор ГРМ залишає за собою право не враховувати зарезервовану технічну (пропускну) потужність за об'єктом Замовника при дефіциті технічної потужності для інших замовників (споживачів). При цьому Оператор ГРМ не враховує зарезервовану для Замовника технічну потужність лише за умови письмового попередження Замовника за 30 календарних днів до вчинення таких дій та невиконання Замовником у цей самий строк вимог підпункту 2 пункту 2 розділу III цього Договору та/або непродовження терміну їх виконання.

- (84) Згідно з підпунктом 2 пункту 2 розділу III Договору на нестандартне приєднання замовник зобов'язується забезпечити будівництво і введення в експлуатацію газових мереж внутрішнього газоспоживання від точки приєднання до власних газових приладів та пристроїв.
- (85) При цьому відповідно до підпункту 6 пункту 1 розділу III Договору на нестандартне приєднання Оператор ГРМ зобов'язується здійснити підключення об'єкта Замовника до ГРМ (фізичне з'єднання газових мереж зовнішнього та внутрішнього газопостачання) впродовж десяти робочих днів у міській місцевості та п'ятнадцяти робочих днів у сільській місцевості після, зокрема, надання Замовником документів, що підтверджують введення в експлуатацію газових мереж внутрішнього газопостачання та їх фізичну наявність в точці приєднання.
- (86) Відповідно до пункту 3 розділу VIII Договору на нестандартне приєднання якщо протягом одного року після введення в експлуатацію газових мереж зовнішнього газопостачання Замовник не забезпечить виконання вимог підпункту 2 пункту 2 розділу III цього Договору, а також за відсутності погодженого Сторонами строку продовження їх виконання Оператор ГРМ залишає за собою право не враховувати зарезервовану технічну (пропускну) потужність за об'єктом Замовника при дефіциті технічної потужності для інших замовників (споживачів). При цьому Оператор ГРМ не враховує зарезервовану для Замовника технічну потужність лише за умови письмового попередження Замовника за 30 календарних днів до вчинення таких дій та невиконання Замовником у цей самий строк вимог підпункту 3 пункту 2 розділу III цього Договору та/або непродовження терміну їх виконання.
- (87) Згідно з пунктом 5 глави 1 розділу V Кодексу при письмовому зверненні споживача (суміжного суб'єкта ринку природного газу) про зменшення приєднаної (дозволеної) потужності його об'єкта, визначеної в технічних умовах приєднання та/або проєктній документації, в установленому законодавством порядку вносяться відповідні зміни до технічних умов приєднання та/або проєктної документації, які погоджуються з Оператором ГРМ. У такому разі змінюються (зменшуються) типорозмір (номінальна потужність) комерційного вузла обліку в точці вимірювання та приєднана потужність об'єкта споживача, а Оператор ГРМ коригує дані технічної потужності та вільної потужності для забезпечення нових приєднань (резерву потужності) на відповідній ГРП згідно з вимогами розділу VII цього Кодексу. При цьому заходи із заміни комерційного ВОГ забезпечуються Оператором ГРМ за рахунок споживача у строк, що не повинен перевищувати: для побутового споживача - три календарних місяці з дати компенсації споживачем затрат Оператора ГРМ на заміну комерційного ВОГ; для споживача, що не є побутовим, - у строк, узгоджений між Оператором ГРМ і споживачем.
- (88) Пунктом 13 глави 2 розділу V Кодексу передбачено, якщо протягом одного року з дати видачі технічних умов приєднання замовник відповідно до умов договору на приєднання не надасть Оператору ГРМ на погодження проєкт зовнішнього газопостачання (якщо замовник був визначений розробником проєкту) та/або проєкт внутрішнього газопостачання (якщо проєкт мав передбачати приєднання третіх осіб та/або організацію вузла обліку в точці вимірювання), якщо продовження строку щодо їх надання не погоджено з боку Оператора ГРМ, Оператор ГРМ залишає за собою право не враховувати зарезервовану технічну (пропускну) потужність за об'єктом замовника при дефіциті технічної потужності для інших замовників (споживачів). При цьому Оператор ГРМ не враховує зарезервовану для замовника технічну потужність лише за умови письмового попередження замовника за 30 календарних днів до вчинення таких дій та за умови, що у цей самий строк замовник не надасть відповідний(і) проєкт (проєкти) на погодження або не буде прийняте

рішення щодо погодження терміну його (їх) надання.

- (89) Відповідно до пункту 16 глави 2 розділу V Кодексу у разі необхідності обґрунтованого внесення змін до технічних умов приєднання, проекту зовнішнього газопостачання та проекту внутрішнього газопостачання (якщо проект передбачає приєднання третіх осіб) та/або умов договору на приєднання ці зміни мають бути письмово погоджені між замовником та Оператором ГРМ.
- (90) Інших положень щодо обов'язкового, у тому числі повторного, погодження проектної документації на приєднання Кодексом не передбачено.
- (91) Відповідно до пункту 4.8 державних будівельних норм А.2.2-3-2014 «Склад та зміст проектної документації», затверджених наказом Мінрегіону України від 04.06.2014 № 163, проектна документація на будинки, будівлі, споруди, лінійні об'єкти інженерно-транспортної інфраструктури, їх черги та\або пускові комплекси має бути розроблена з урахуванням будівельних норм та стандартів, чинних на час передачі її замовнику.
- (92) Проектна документація на будинки, будівлі, споруди та лінійні об'єкти інженерно-транспортної інфраструктури, побудовані повністю або частково відповідно до затвердженого проекту, не підлягає коригуванню у зв'язку з введенням нових нормативних актів, за винятком випадків, коли це коригування обумовлене підвищенням у нових нормативних актах вимог безпеки, у тому числі щодо забезпечення механічного опору та стійкості (міцності), електро-, вибухо- та пожежобезпечності об'єкта та доступності для маломобільних груп населення.
- (93) Зазначений виняток не застосовується до об'єктів будівництва, спорудження яких здійснюється у терміни, визначені проектною документацією, якщо інше не передбачено договором на виконання будівельних робіт.
- (94) Відповідно до листа НКРЕКП від 30.07.2021 № 8936/16.4.2/7-21 (вх. від 16.08.2021) положеннями Кодексу газорозподільних систем не передбачено обов'язкове повторне погодження проектної документації в рамках послуги приєднання, крім випадку, визначеного пунктом 8 глави 2 розділу X Кодексу.
- (95) Згідно з пунктом 8 глави 2 розділу X Кодексу якщо протягом року після погодження Оператором ГРМ проекту комерційний ВОГ не було введено в експлуатацію, проект на комерційний ВОГ підлягає перепогодженню з урахуванням діючих на дату перепогодження вимог нормативних документів.
- (96) Таким чином, вимога щодо повторного погодження проектної документації виконується за умов, визначених пунктом 8 глави 2 розділу X Кодексу, лише в рамках організації комерційного вузла обліку (комерційного ВОГ) і стосується проекту на комерційний ВОГ.
- (97) Отже, вимога Оператора ГРМ, зазначена в технічних умовах на приєднання, яка полягає в необхідності повторного погодження проекту на приєднання до газорозподільної системи АТ «ДОНЕЦЬКОБЛГАЗ», якщо протягом року, після її погодження систему газопостачання об'єкта не було введено в експлуатацію, суперечить вимогам чинного законодавства.
- (98) Аналогічні положення щодо необхідності повторного погодження проектної документації, якщо протягом року після її погодження систему газопостачання об'єкта не було введено в експлуатацію, містяться і в технічних умовах АТ «ДОНЕЦЬКОБЛГАЗ» на реконструкцію систем газопостачання.
- (99) АТ «ДОНЕЦЬКОБЛГАЗ» вибірково надало 12 копій ТУ на реконструкцію/технічне переоснащення системи газопостачання, зокрема, видані наступним замовникам

послуг: *Інформація, доступ до якої обмежено* (технічні умови від 18.06.2021 № 493);
Інформація, доступ до якої обмежено (технічні умови від 21.09.2021 № 845);
Інформація, доступ до якої обмежено (технічні умови від 06.10.2021 № 936);
Інформація, доступ до якої обмежено (технічні умови від 04.02.2022 № 55);
Інформація, доступ до якої обмежено (технічні умови від 15.02.2022 № 72);
Інформація, доступ до якої обмежено (технічні умови від 28.12.2022 № 245),
Інформація, доступ до якої обмежено (технічні умови від 07.04.2023 № 18);
Інформація, доступ до якої обмежено (технічні умови від 30.08.2023 № 340);
Інформація, доступ до якої обмежено (технічні умови від 30.08.2023 № 342);
Інформація, доступ до якої обмежено (технічні умови від 12.09.2024 № 72);
Інформація, доступ до якої обмежено (технічні умови від 03.10.2024 № 76);
Інформація, доступ до якої обмежено (технічні умови від 13.12.2024 № 77).

- (100) При цьому, послуги з видачі технічних умов на реконструкцію системи газопостачання та погодження проєктно-технічної документації також є платними.
- (101) Вартість послуг з видачі технічних умов на реконструкцію системи газопостачання, погодження проєктно-технічної документації затверджена Наказом № 137 та Наказом № 57 та становила:
- вартість послуг з видачі ТУ на реконструкцію/технічне переоснащення об'єктів виробничого і невиробничого призначення (юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців) протягом 2021 року - січня 2022 року складала 1386,18 грн з ПДВ, лютого 2022 року - лютого 2026 року – 2682,00 грн з ПДВ;
 - вартість послуг з видачі ТУ на реконструкцію/технічне переоснащення (заміни переносу, додаткового встановлення газових приладів, перемонтаж системи газопостачання, встановлення автономного опалення) з виїздом на об'єкт (фізичних осіб) протягом 2021 року - січня 2022 року складала 825,33 грн з ПДВ, лютого 2022 року - лютого 2026 року – 1621,00 грн з ПДВ;
 - вартість послуг з видачі ТУ на реконструкцію/технічне переоснащення (заміни переносу, додаткового встановлення газових приладів, перемонтаж системи газопостачання, встановлення автономного опалення) без виїзду на об'єкт (фізичних осіб) протягом 2021 року - січня 2022 року складала 737,39 грн з ПДВ, лютого 2022 року - лютого 2026 року – 1416,00 грн з ПДВ.
- (102) АТ «ДОНЕЦЬКОБЛГАЗ» листами від 30.05.2025 № 05.2/1-846 (вх. №70-01/2134 від 04.06.2025) та від 27.01.2026 № 05.2/05.2-140 (вх. № 70-01/361 від 29.01.2026) також надало інформацію щодо обсягу наданих АТ «ДОНЕЦЬКОБЛГАЗ» послуг із видачі ТУ на реконструкцію/переоснащення системи газопостачання юридичним та фізичним особам за 2021 - 2025 роки та січень 2026 року в натуральному та вартісному виразах. Інформацію наведено у таблиці 2.

Таблиця 2

Рік	Одиниця виміру	Фізичні особи	Юридичні особи
2021	шт.	811	59
	грн	534964,00	88888,00
2022	шт.	85	6
	грн	77268,00	6646,00
2023	шт.	576	9
	грн	685358,00	20174,00

2024	шт.	79	12
	грн	96646,00	24090,00
2025	шт.	33	6
	грн	46728,00	16092,00
січень 2026 року	шт.	2	0
	грн	2832,00	0

- (103) Згідно з пунктом 5 глави 1 розділу V Кодексу ГРМ за необхідності реконструкції чи технічного переоснащення вже підключеного до ГРМ об'єкта, у тому числі в результаті зміни форми власності чи власника цього об'єкта, за умови, що це не призведе до необхідності збільшення технічної (пропускної) потужності ГРМ в точці приєднання (не потребуватиме збільшення типорозміру комерційного лічильника газу), новий договір на приєднання з новим чи діючим власником об'єкта не укладається. При цьому у випадку перенесення вузла обліку та/або зменшення його типорозміру (номінальної потужності) або зміни місця розташування газових приладів (пристроїв) в установленому законодавством порядку вносяться відповідні зміни до проєктної документації, а у разі її відсутності розробляється нова проєктна документація, що забезпечується за рахунок сторони, яка ініціювала реконструкцію чи технічне переоснащення вже підключеного до ГРМ об'єкта. Внесення змін до проєктної документації в частині комерційного вузла обліку газу здійснюється на підставі оформлених (виданих) Оператором ГРМ технічних умов на реконструкцію комерційного вузла обліку.
- (104) Якщо за необхідності реконструкції чи технічного переоснащення вже підключеного до ГРМ об'єкта, у тому числі в результаті зміни форми власності чи власника цього об'єкта, виникає необхідність збільшення технічної (пропускної) потужності ГРМ в точці приєднання (збільшення типорозміру лічильника газу) або її перенесення, з новим чи діючим власником об'єкта має бути укладений новий договір на приєднання відповідно до умов цього Кодексу. При цьому, якщо заходи з приєднання по вже підключеному до ГРМ об'єкту потребуватимуть лише збільшення типорозміру лічильника газу, місце забезпечення потужності має збігатися з фактичною точкою приєднання цього об'єкта, а процедура приєднання має здійснюватися у порядку, визначеному в пункті 5 глави 2 цього розділу.
- (105) Згідно з пунктом 8 глави 2 розділу X Кодексу газорозподільних систем якщо протягом року після погодження Оператором ГРМ проєкту комерційний ВОГ не було введено в експлуатацію, проєкт на комерційний ВОГ підлягає перепогодженню з урахуванням діючих на дату перепогодження вимог нормативних документів.
- (106) Інших положень щодо обов'язкового, у тому числі повторного, погодження проєктної документації на реконструкцію систем газопостачання чинним законодавством, у тому числі Кодексом газорозподільних систем, не передбачено.
- (107) Таким чином, вимога щодо повторного погодження проєктної документації виконується за умов, визначених пунктом 8 глави 2 розділу X Кодексу газорозподільних систем, лише в рамках реконструкції комерційного ВОГ і стосується проєкту на комерційний ВОГ.
- (108) Оскільки вимога щодо повторного погодження проєктної документації, якщо протягом року після погодження Оператором ГРМ проєктної документації систему газопостачання об'єкта не було введено в експлуатацію, не відповідає вимогам чинного законодавства, тому вона взагалі не може бути визначеною технічними

умовами приєднання до газорозподільної системи та технічними умовами на реконструкцію системи газопостачання АТ «ДОНЕЦЬКОБЛГАЗ».

4.2. Негативні наслідки дій АТ «ДОНЕЦЬКОБЛГАЗ»

- (109) Як повідомило АТ «ДОНЕУБКОБЛГАЗ» вартість послуг з погодження проектної документації на газопостачання об'єктів, реконструкцію/технічне переоснащення об'єктів газопостачання затверджена Наказом № 137 та Наказом № 57 та становила:
- вартість послуг з погодження проектної документації на газопостачання об'єктів при газифікації, реконструкції/технічному переоснащенні об'єктів виробничого і невиробничого призначення (юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців) протягом 2021 року - січня 2022 року складала 1670,33 грн з ПДВ, лютого 2022 року - лютого 2026 року – 2050,00 грн з ПДВ;
 - вартість послуг з погодження проектної документації на газопостачання об'єктів при газифікації, реконструкції/технічному переоснащенні індивідуальних житлових будинків і квартир (фізичних осіб) протягом 2021 року - січня 2022 року складала 801,00 грн з ПДВ, лютого 2022 року - лютого 2026 року – 983,00 грн з ПДВ.
- (110) АТ «ДОНЕЦЬКОБЛГАЗ» повідомило, що плата за **повторне погодження проектної документації** встановлено:
- протягом 2021 року - січня 2022 року пунктом 6 «Внесення змін до ТУ» Додатку № 1 до Наказу № 137 та становила– 490,06 грн з ПДВ;
 - протягом лютого 2022 року – лютого 2026 року пунктом П.ІІІ «Внесення змін до виданих технічних умов (ТУ) на газифікацію об'єктів» Додатку № 3 до Наказу № 39 від 31.01.2022, що був доповненим Додаток № 3 згідно із пунктом 1 Наказу № 57 та становила -1108,00 грн з ПДВ.
- (111) АТ «ДОНЕЦЬКОБЛГАЗ» листами від 30.05.2025 № 05.2/1-846 (вх. № 70-01/2134 від 04.06.2025) та від 27.01.2026 №05.2/05.2-140 (вх. №70-01/361 від 29.01.2026) надало інформацію щодо обсягів наданих послуг з повторного погодження проектної документації на газопостачання об'єктів при газифікації та реконструкції/технічному переоснащенні об'єктів виробничого і невиробничого призначення за 2021 - 2025 роки та січень 2026 року в натуральному та вартісному виразах. Інформацію наведено у таблиці 3.

Таблиця 3

Рік	Одиниця виміру	Фізичні особи	Юридичні особи
2021	шт.	4	9
	грн	1960,00	4422,00
2022	шт.	0	2
	грн	0,00	1598,00
2023	шт.	0	17
	грн	0,00	18836,00
2024	шт.	0	1
	грн	0,00	1108,00
2025	шт.	0	2
	грн	0,00	2216,00
січень 2026 року	шт.	0	0

	грн	0,00	0
--	-----	------	---

- (112) Згідно із наданою АТ «ДОНЕЦЬКОБЛГАЗ» інформацією за повторним погодження проектної документації на газопостачання об'єктів, реконструкцію/технічне переоснащення об'єктів газопостачання у період 2021- 2024 роки та січень – квітень 2025 року до Відповідача звернулось **35 осіб**, яким надано послуг з повторного погодження проектної документації на суму **30 140,00** грн.
- (113) Повторне погодження проектно-технічної документації призвело до додаткових витрат споживачів, які є замовниками послуг з приєднання та/або реконструкції систем газопостачання.
- (114) Через обмеженість альтернативних джерел надання вказаних послуг, що задовольняли б попит за нормальними умовами торгівлі, домінуюча компанія (АТ «ДОНЕЦЬКОБЛГАЗ») стає для покупців торговельним партнером, стосунків з яким важко уникнути.
- (115) За таких умов споживачі потребують спеціального правового захисту, оскільки сам ринковий механізм з адекватним рівнем конкуренції вже не функціонує і не може захистити їх належним чином.
- (116) За відсутності конкуренції на ринку послуг з розподілу природного газу в частині видачі технічних умов приєднання до газорозподільної системи споживачі не мають альтернативних джерел їх придбання.
- (117) Такі дії АТ «ДОНЕЦЬКОБЛГАЗ» були б неможливі за умов існування конкуренції на ринку з розподілу природного газу в частині видачі технічних умов приєднання до газорозподільної системи, адже в такому випадку споживачі мали б можливість обирати між кількома виконавцями, і у разі ущемлення їх інтересів могли б обрати іншого надавача таких послуг.
- (118) Частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що зловживанням монополюним (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монополюне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (119) Таким чином, замовники послуг з приєднання до газорозподільної системи та реконструкції систем газопостачання понесли додаткові витрати у вищезазначених розмірах за 1 погоджений проєкт, що призвело до ущемлення їх інтересів.

4.3. Неможливість вчинення Відповідачем таких дій за умов існування значної конкуренції на ринку

- (120) Дії АТ «ДОНЕЦЬКОБЛГАЗ», які полягали у включенні до технічних умов приєднання до газорозподільної системи та до технічних умов на реконструкцію систем газопостачання вимог щодо повторного погодження проектної документації на приєднання, якщо протягом року після погодження Оператором ГРМ проектної документації систему газопостачання об'єкта не було введено в експлуатацію, були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку Послуг та стали можливими через відсутність ефективного функціонування ринкового механізму із значною конкуренцією на ринку Послуг.
- (121) За відсутності ефективної конкуренції на ринку послуг з розподілу природного газу в частині видачі технічних умов приєднання до газорозподільної системи споживачі не мали альтернативних джерел придбання зазначеного товару, тому вимушені були

погоджуватись на умови АТ «ДОНЕЦЬКОБЛГАЗ», що було б неможливим за умов існування значної конкуренції на ринку.

4.4. Загальні висновки щодо зловживання Відповідачем монопольним становищем

- (122) Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (123) Згідно з частиною третьою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.
- (124) Пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що зловживання монопольним (домінуючим) становищем є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції.
- (125) Дії АТ «ДОНЕЦЬКОБЛГАЗ», які полягають у включенні до технічних умов приєднання до газорозподільної системи та до технічних умов на реконструкцію систем газопостачання вимог щодо повторного погодження проектної документації на приєднання, якщо протягом року після погодження Оператором ГРМ проектної документації систему газопостачання об'єкта не було введено в експлуатацію, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з розподілу природного газу в частині видачі технічних умов приєднання до газорозподільної системи, що призвело до ущемлення інтересів споживачів, яке було б неможливим за умов існування значної конкуренції на ринку.

5. ЗАПЕРЕЧЕННЯ ВІДПОВІДАЧА ТА ЇХ СПРОСТУВАННЯ

- (126) Копію подання з попередніми висновками у справі № 8/02-83-25 направлено 09.03.2026 на адресу АТ «ДОНЕЦЬКОБЛГАЗ» рекомендованим листом № R067117034078, який отриманий ним 12.03.2026.
- (127) На подання з попередніми висновками у Справі АТ «ДОНЕЦЬКОБЛГАЗ» не надало до Відділення будь-яких міркувань або заперечень.

6. ОСТАТОЧНІ ВИСНОВКИ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ВІДДІЛЕННЯ

- (128) Таким чином, доказами, зібраними у Справі, доведено, а Відповідачем не спростовано, що АТ «ДОНЕЦЬКОБЛГАЗ», яке протягом 2021 - 2025 років та січня - лютого 2026 року займало монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з розподілу природного газу в частині видачі технічних умов приєднання до газорозподільної системи, в межах території Донецької області, на якій знаходиться газорозподільна система, що перебувала у користуванні АТ «ДОНЕЦЬКОБЛГАЗ», включивши до технічних умов приєднання до газорозподільної системи та до технічних умов на реконструкцію систем газопостачання вимог щодо повторного погодження проектної документації, якщо протягом року після погодження Оператором ГРМ проектної документації систему газопостачання об'єкта не було введено в експлуатацію, вчинило порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбачене частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону

України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монополієм (домінуючим) становищем на ринку послуг з розподілу природного газу в частині видачі технічних умов приєднання до газорозподільної системи, що могли призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

7. ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРУ ШТРАФУ

- (129) Відповідно до частини другої статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за порушення, передбачене пунктом 2 статті 50 цього Закону, накладається штраф у розмірі до десяти відсотків доходу (виручки) суб'єкта господарювання від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф.
- (130) За інформацією АТ «ДОНЕЦЬКОБЛГАЗ», наданою листом від 05.03.2026 № 02.2/1-349 (вх. від 05.03.2026 №70-01/898), відповідно до Звіту про фінансові результати за 2025 рік чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) складає 365 850 000 (триста шістьдесят п'ять мільйонів вісімсот п'ятдесят тисяч) гривень.
- (131) Механізм розрахунку розміру штрафу, передбаченого, зокрема частиною другою статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції», що накладається за порушення законодавства про захист економічної конкуренції (далі – порушення), визначено Порядком визначення розміру штрафу, що накладається за порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України 14.12.2023 № 22-рп, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 25.01.2024 за № 123/41468 (далі – Порядок визначення розміру штрафу).
- (132) Відповідно до підпункту 1 пункту 4 Розділу IV Порядку визначення розміру штрафу, за вчинення порушення, передбаченого пунктами 1, 2 статті 50 Закону (крім порушень, визначених в підпункті 2 цього пункту), базовий розмір штрафу встановлюється в розмірі до 30 відсотків доходу (виручки), пов'язаного з порушенням, з урахуванням ступеня негативного впливу на конкуренцію та/або на інтереси суб'єктів господарювання чи споживачів, що встановлюється в кожному конкретному випадку вчинення порушення з урахуванням обставин справи.
- (133) Пунктом 2 розділу IV Порядку визначення розміру штрафу передбачено, що з метою забезпечення можливості врахування обставин, що беруться до уваги під час визначення розміру штрафу та збільшують його порівняно з базовим розміром, базовий розмір штрафу не повинен перевищувати двох третин граничного розміру штрафу.
- (134) Відповідно до інформації, наданої АТ «ДОНЕЦЬКОБЛГАЗ» листами від 30.05.2025 №05.2/1-846 (вх. від 04.06.2025 № 70-01/2134), від 27.01.2026 № 05.2/05.2-140 (вх. від 29.01.2026 № 70-01/361), за повторним погодженням проектної документації на газопостачання об'єктів, реконструкцію/технічне переоснащення об'єктів газопостачання у період 2021 - 2025 роки, січень 2026 року до Відповідача звернулось 35 осіб, яким надано послуг з повторного погодження проектної документації на загальну суму **30 140,00** грн.
- (135) Враховуючи вищенаведене, розмір доходу (виручки), пов'язаного з порушенням, становить 30 140,00 грн, а базовий розмір штрафу - 9 041,00 грн.
- (136) Відповідно до пункту 4 розділу V Порядку визначення розміру штрафу, з метою забезпечення належного стримуючого ефекту, врахування обставин, що беруться до уваги під час визначення розміру штрафу, розмір штрафу, розрахований відповідно до положень розділу IV та пункту 1 цього розділу, може збільшуватися у межах, визначених частинами другою, п'ятою статті 52 Закону України «Про захист

економічної конкуренції», частинами першою та другою статті 21 Закону України "Про захист від недобросовісної конкуренції".

Підпунктами 1, 3 пункту 5 розділу V Порядку визначення розміру штрафу визначено, що збільшення розміру штрафу, зазначене в пункті 4 цього розділу, може застосовуватися, якщо, зокрема:

- встановлено вигоду, отриману внаслідок вчинення порушення, розмір якої у грошовому виразі перевищує розмір штрафу, розрахованого відповідно до положень розділу IV та пункту 1 цього розділу;

- розмір доходу (виручки) відповідача, пов'язаний з порушенням, не перевищує 1 відсотку загального розміру його доходу (виручки) за рік що передує року, в якому накладається штраф.

(137) Розрахунок розміру штрафу здійснено із врахуванням положень пункту 4 розділу V Порядку визначення розміру штрафу.

(138) Відповідно до пункту 2 розділу VI Порядку визначення розміру штрафу розмір штрафу, що накладається за вчинення порушення з урахуванням обставин, що беруться до уваги під час визначення розміру штрафу, не може перевищувати граничний розмір штрафу, передбачений частинами другою та п'ятою статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та частинами першою та другою статті 21 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції».

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7 і 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 48 і 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482 (зі змінами), пунктом 4 розділу VIII Порядку розгляду Антимонопольним комітетом України та його територіальними відділеннями заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 № 5, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29.06.1998 № 169-р) (зі змінами), Порядком визначення розміру штрафу, що накладається за порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України 14.12.2023 № 22-рп, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 25.01.2024 за № 123/41468, адміністративна колегія Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати, що ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО ПО ГАЗОПОСТАЧАННЮ ТА ГАЗИФІКАЦІЇ «ДОНЕЦЬКОБЛГАЗ» (місцезнаходження: *Інформація, доступ до якої обмежено*, ідентифікаційний код юридичної особи *Інформація, доступ до якої обмежено*) за результатами діяльності у період 2021 - 2025 років та січня - лютого 2026 року займало монопольне (домінуюче) становище ринку послуг з розподілу природного газу в частині видачі технічних умов приєднання до газорозподільної системи, в межах території Донецької області, на якій знаходиться газорозподільна система, що перебувала у користуванні АТ «ДОНЕЦЬКОБЛГАЗ», з часткою 100 %, оскільки у нього на цьому ринку не було жодного конкурента.

2. Визнати дії ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА ПО ГАЗОПОСТАЧАННЮ ТА ГАЗИФІКАЦІЇ «ДОНЕЦЬКОБЛГАЗ» (місцезнаходження: *Інформація, доступ до якої обмежено*, ідентифікаційний код юридичної особи –

Інформація, доступ до якої обмежено), які полягали у включенні до технічних умов приєднання до газорозподільної системи та до технічних умов на реконструкцію систем газопостачання вимог щодо повторного погодження проектної документації, якщо протягом року після погодження Оператором ГРМ проектної документації систему газопостачання об'єкта не було введено в експлуатацію, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з розподілу природного газу в частині видачі технічних умов приєднання до газорозподільної системи, що могло призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

3. За порушення, наведене в пункті 2 резолютивної частини цього рішення, накласти на ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО ПО ГАЗОПОСТАЧАННЮ ТА ГАЗИФІКАЦІЇ «ДОНЕЦЬКОБЛГАЗ» (ідентифікаційний код юридичної особи – *Інформація, доступ до якої обмежено*) штраф у розмірі 68 000 (шістдесят вісім тисяч) гривень.

4. Зобов'язати ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО ПО ГАЗОПОСТАЧАННЮ ТА ГАЗИФІКАЦІЇ «ДОНЕЦЬКОБЛГАЗ» (ідентифікаційний код юридичної особи – *Інформація, доступ до якої обмежено*) припинити порушення законодавства про захист економічної конкуренції, вказане у пункті 2 резолютивної частини рішення у двомісячний строк з дня одержання рішення.

Штраф підлягає сплаті у двомісячний строк з дня одержання рішення про накладення штрафу.

Відповідно до статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» протягом п'яти днів з дня сплати штрафу та пені суб'єкт господарювання зобов'язаний надіслати до територіального відділення документи, що підтверджують сплату штрафу, пені.

Відповідно до частини шостої статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та в порядку, визначеному пунктом 6 розділу VIII Порядку розгляду Антимонопольним комітетом України та його територіальними відділеннями заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 06 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (із змінами), протягом 30 календарних днів із дня одержання рішення особа, на яку накладено штраф, може звернутися до Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України із заявою про відстрочення або розстрочення сплати накладеного штрафу.

Відповідно до частини першої статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення органів Антимонопольного комітету України у двомісячний строк з дня одержання може бути оскаржене до господарського суду.

Голова колегії

Юрій ГЛАДИК